

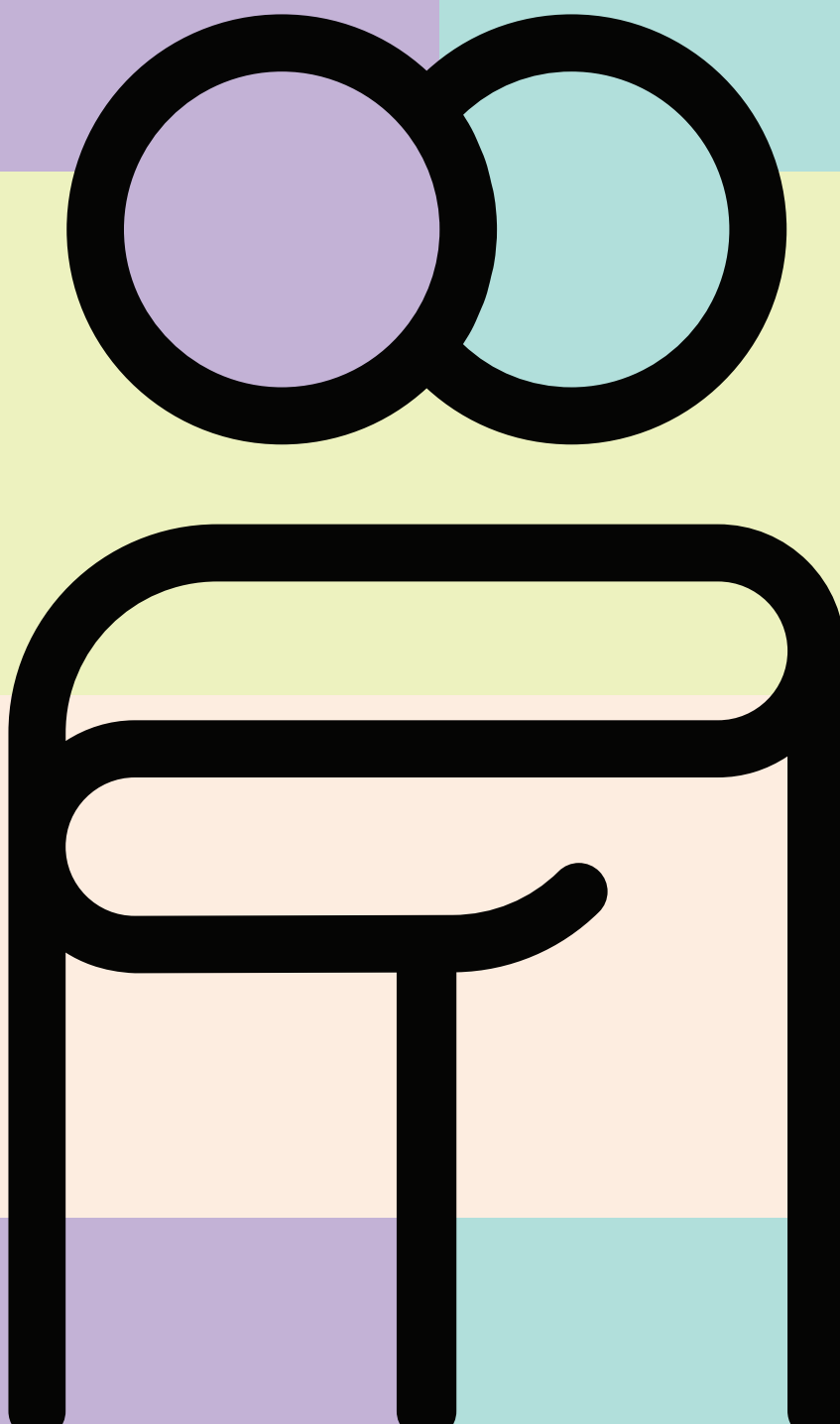

ΕΝΑ

Ινστιτούτο
Εναλλακτικών
Πολιτικών

Σεξεργασία: Μια προσέγγιση από τη σκοπιά της ισότητας

Lori Watson, Καθηγήτρια Φιλοσοφίας,
Πανεπιστήμιο Ουάσιγκτον στο Σαιντ Λούις

ΕΝΑ

Ινστιτούτο
Εναλλακτικών
Πολιτικών

Σεξεργασία: Μια προσέγγιση από τη σκοπιά της ισότητας

Lori Watson, Καθηγήτρια Φιλοσοφίας,
Πανεπιστήμιο Ουάσιγκτον στο Σαιντ Λούις

Νοέμβριος 2022

Η Lori Watson, καθηγήτρια Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Ουάσιγκτον στο Σαιντ Λούις και συγγραφέας του βιβλίου *Debating Sex Work*, μιλάει στο Κέντρο Πολιτικής Θεωρίας ENA για τη σεξεργασία. Η Lori Watson αναλύει την αγορά σεξουαλικών υπηρεσιών και παραθέτει εναλλακτικές προτάσεις πολιτικής.

Συνέντευξη στον συντονιστή του Κέντρου Πολιτικής Θεωρίας του ENA, Γιάννη Κουρή.

Η άποψη ότι «η σεξεργασία είναι εργασία» είναι δημοφιλής σήμερα, αλλά αυτό δεν συνέβαινε πάντα. Κατά τη διάρκεια των «σεξουαλικών πολέμων» της δεκαετίας του '80 υπήρξε μια έντονη διαμάχη, εντός του φεμινιστικού κινήματος, για το αν η πορνεία πρέπει να νοείται ως μορφή εργασίας. Μπορείτε να μας πείτε λίγα λόγια για την ιστορία αυτής της δημόσιας συζήτησης;

Το κίνημα για την επανανοηματοδότηση της πορνείας ως «σεξεργασίας» πηγάζει από δύο επιθυμίες: 1. Να αφαιρεθεί το «στίγμα» από την πορνεία, δηλαδή να αλλάξει η αντίληψη που λέει ότι το πρωταρχικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα άτομα στα συστήματα πορνείας είναι το στίγμα και όχι η ανισότητα. Και, 2. Να το νομιμοποιήσουμε – δηλαδή να το καταστήσουμε απλώς μια άλλη μορφή εργασίας που επιλέγουν οι «άνθρωποι» (και όχι οι γυναίκες, οι έγχρωμες γυναίκες, οι τρανς γυναίκες και οι γυναίκες σε σοβαρά εξαθλιωμένες συνθήκες). Εάν μια τέτοια κίνηση ήταν επιτυχής, η πορνεία θα ήταν απλώς μια άλλη μορφή απασχόλησης, όχι πιο εκμεταλλευτική από την εργασία σε οποιαδήποτε άλλη χαμηλά αμειβόμενη, υπηρεσία. Αυτό σκιαγραφεί τη δομική έμφυλη ανισότητα που τροφοδοτεί και ενισχύεται μέσω της πορνείας. Εκείνες, οι φεμινίστριες, που υποστήριζαν την ατζέντα «η σεξεργασία είναι εργασία» συχνά ευθυγραμμίζονταν με τον αυτοαποκαλούμενο «υπέρ του σεξ» («pro-sex») βραχίονα των λεγόμενων «σεξουαλικών πολέμων». Όταν ξεκίνησαν αυτές οι συζητήσεις, αφορούσαν κυρίως την πορνογραφία. Οι «sex positivist» φεμινίστριες αντιδρούσαν στην κριτική της πορνογραφίας που αντιπροσωπεύεται στο έργο της Catharine A. MacKinnon και της Andrea Dworkin. Το κείμενο (the «Ordinance») που συνέταξαν ήταν μια απόπειρα να επαναπροσδιοριστεί η πορνογραφία νομικά από μια μορφή προσβολής της δημόσιας αιδούς σε μια μορφή έμφυλης ανισότητας. Οι λεπτομέρειες του κειμένου, η νομική και φιλοσοφική λογική του είναι κάτι το οποίο μπορώ να αναλύσω λεπτομερώς, αν θέλετε, αλλά το κρίσιμο σημείο εδώ είναι ότι οι «σεξουαλικοί πόλεμοι» συνέβησαν μεταξύ εκείνων των φεμινιστριών που έβλεπαν την πορνογραφία ως μια μορφή έμφυλης υποταγής που παραβίαζε τα πολιτικά δικαιώματα των γυναικών που βλάπτονταν από και μέσω αυτής, ενώ οι «sex positivist» φεμινίστριες έβλεπαν την πορνογραφία ως δυνητικά, τουλάχιστον, ενδυναμωτική για τις γυναίκες. Η συζήτηση για την πορνεία έχει παρόμοια δομή: εκείνες που υποστηρίζουν, βασιζόμενες σε εμπειρικά δεδομένα, ότι η πορνεία είναι μια κοινωνική πρακτική έμφυλης ανισότητας και εκείνες που θέλουν να τη δουν ως δυνητικά ενδυναμωτική ή απελευθερωτική.

Όπως εξηγείτε στο έργο σας, υπάρχουν τέσσερις νομικές προσεγγίσεις για την πορνεία: ποινικοποίηση, νομιμοποίηση, πλήρης αποποινικοποίηση και το «μοντέλο ισότητας». Μπορείτε να εξηγήσετε αυτές τις τέσσερις θέσεις;

Υπάρχουν τέσσερις νομικές προσεγγίσεις για την πορνεία:

Πρώτη, και πιο συνηθισμένη, είναι η ποινικοποίηση. Οι περισσότερες χώρες στον κόσμο έχουν νόμους κατά της πορνείας και των συναφών πρακτικών. Η πλήρης ποινικοποίηση λαμβάνει τη μορφή της απαγόρευσης τόσο της αγοράς όσο και της πώλησης σεξ και γενικά περιλαμβάνει πρόσθετες ποινικές απαγορεύσεις για μαστροπεία (κέρδος από την πορνεία άλλου), παροχή και προσέλκυση. Οι περισσότερες πολιτείες στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής ποινικοποιούν την πορνεία, η Νεβάδα είναι η μόνη εξαίρεση. Ωστόσο, οι νόμοι συχνά εφαρμόζονται επιλεκτικά, έτσι ώστε οι γυναίκες- και όχι οι «πελάτες» ή οι μαστροποί- να στοχοποιούνται δυσανάλογα από τις αρχές. Επιπλέον, πολλοί άνθρωποι απορρίπτουν την πλήρη ποινικοποίηση ως μορφή αδικαιολόγητου πατερναλισμού και πολλές φεμινίστριες την απορρίπτουν επειδή επιδεινώνει τη θέση των γυναικών στην πορνεία. Η ποινικοποίηση δεν είναι αντικείμενο υπεράσπισης πλέον ευρέως από πολιτικούς μελετητές και αναλυτές διότι οι περισσότεροι απορρίπτουν την ιδέα ότι η πορνεία είναι «ανήθικη» και (επομένως) την ιδέα ότι το κράτος πρέπει να νομοθετεί εναντίον της για να υποστηρίξει τις αξίες της κοινότητας.

Δεύτερη, η νομιμοποίηση είναι ένα σύστημα σύμφωνα με το οποίο ορισμένες μορφές πορνείας, ή ιδιοκτησίας οίκων ανοχής, ή και τα δύο, επιτρέπονται και ρυθμίζονται από το κράτος. Η Γερμανία είναι ένα παράδειγμα χώρας στην οποία η πορνεία είναι νόμιμη. Αυτό που διαφοροποιεί τη νομιμοποίηση από την πλήρη αποποινικοποίηση, θεωρητικά τουλάχιστον, είναι ότι η νομιμοποίηση εμπεριέχει τη δημιουργία ειδικών κανονισμών και νόμων για την πορνεία: χωροταξικοί νόμοι, περιορισμοί και επαλήθευση ηλικίας, άδειες για ιδιοκτήτες οίκων ανοχής, πιστοποιητικά υγείας για άτομα στην πορνεία και ούτω καθεξής.

Η τρίτη επιλογή είναι η πλήρης αποποινικοποίηση. Η αποποινικοποίηση έρχεται σε αντίθεση με τη νομιμοποίηση διότι στοχεύει να καταργήσει όλους τους νόμους που αφορούν την πορνεία (ιδιαίτερα τους ποινικούς νόμους). Επί της ουσίας, το κράτος υιοθετεί απλώς μια προσέγγιση «ελεύθερης αγοράς» για την πορνεία. Ωστόσο, στην πράξη ακόμη και μέρη που έχουν πλήρη αποποινικοποίηση, όπως η Νέα Ζηλανδία, έχουν νόμους για την πορνεία. Για παράδειγμα όρια ηλικίας, νόμους που επιβάλλουν τη χρήση προφυλακτικού και χωροταξικούς νόμους. Έτσι, η διαχωριστική γραμμή μεταξύ νομιμοποίησης και αποποινικοποίησης είναι συχνά ασαφής στην πράξη. Η βασική διάκριση έγκκεται στο αν υπάρχουν νόμοι ειδικά για την πορνεία (νομιμοποίηση) ή αν η πορνεία ρυθμίζεται όπως κάθε άλλη επιχείρηση (αποποινικοποίηση).

Τέλος, μια πιο πρόσφατη προσέγγιση, που υιοθετήθηκε στη Σουηδία το 1999 και συχνά αποκαλείται «Σκανδιναβικό Μοντέλο» αποποινικοποιεί τα άτομα που είναι στην πορνεία (πωλητές) και ποινικοποιεί τους αγοραστές/πελάτες και την κερδοσκοπία τρίτων. Καθώς αυτό το μοντέλο έχει εξαπλωθεί σε άλλες χώρες (Γαλλία, Ισλανδία, Καναδάς και άλλες) είναι περισσότερο γνωστό ως μοντέλο ισότητας. Πρόκειται για μια νέα προσέγγιση που στοχεύει στην αντιμετώπιση των ανισοτήτων που οδηγούν και κρατούν τα άτομα στην πορνεία, εξαλείφοντας παράλληλα τη ζήτηση (αγορά) μέσω της ποινικής δίωξης των αγοραστών/πελατών και των μαστροπών. Επιπλέον, το μοντέλο ισότητας συνηγορεί στην κοινωνική υποστήριξη για όσα άτομα επιθυμούν να εγκαταλείψουν την πορνεία. Η στήριξη αυτή μπορεί να περιλαμβάνει υλικούς πόρους, εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση, παιδική μέριμνα που είναι απαραίτητη για την πραγματοποίηση της εν λόγω κατάρτισης, καθώς και θεραπεία απεξάρτησης.

Πιστεύετε ότι η σεξεργασία προσομοιάζει άλλες μορφές εργασίας;

Όχι. Υποστηρίζω αυτή τη θέση σε πολλά άρθρα και στο βιβλίο μου *Debating Sex Work* (με την Jessica Flannigan). Δεν μπορώ να αναπαράγω το πλήρες επιχειρήμα εδώ, αλλά αυτό που προσπαθώ να κάνω στο βιβλίο, και σε άλλα άρθρα, είναι να αναδείξω τους τρόπους με τους οποίους η πορνεία είναι μοναδική και διαφορετική από άλλες μορφές εργασίας, με τρόπους που έχουν σημασία. Επιπλέον, δείχνω ότι η θέση «η σεξεργασία είναι σαν άλλες μορφές εργασίας» μπορεί να οδηγήσει σε παραλογισμό με τον ακόλουθο τρόπο: αν αντιμετωπιστεί το «σεξ» όπως κάθε άλλη υπηρεσία, δεν γίνεται να δικαιολογηθούν οι νομοθετικές προστασίες που προτείνουν οι υποστηρικτές του μοντέλου σεξεργασίας. Για παράδειγμα, στα περισσότερα εργασιακά πλαίσια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιλαμβάνουν προσωπική εξυπηρέτηση όπως το μασάζ, οι εργαζόμενοι δεν μπορούν να αρνηθούν την εξυπηρέτηση των πελατών για οποιονδήποτε λόγο. Δηλαδή, η άρνηση για εξυπηρέτηση (με βάση την ηλικία, τη φυλή, το φύλο, την κατάσταση αναπηρίας κ.λπ.) θα συνιστούσε παραβιάσεις των πολιτικών δικαιωμάτων. Έτσι, η αντιμετώπιση της πορνείας όπως κάθε άλλη μορφή εργασίας θα συνεπαγόταν σοβαρές παραβιάσεις των δικαιωμάτων των ατόμων στην πορνεία, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος άρνησης του σεξ. Ωστόσο, αν παραδεχτούμε ότι το σεξ είναι μοναδικό από πολλές απόψεις (π.χ. το δικαίωμα άρνησης με οποιονδήποτε ανά πάσα στιγμή για οποιονδήποτε λόγο είναι θεμελιώδες), τότε πρέπει να προχωρήσουμε πέρα από το ψευδές και κοινότυπο σύνθημα ότι «η σεξεργασία είναι όπως και άλλες μορφές εργασίας» και να το αναλύσουμε υπό το πρίσμα των πραγματικών συνθηκών, συμπεριλαμβανομένης της επικράτησης των διαταραχών μετατραυματικού στρες (PTSD), πολύπλοκων διαταραχών μετατραυματικού στρες (C-PTSD), βιασμών, σεξουαλικών επιθέσεων και όλων των υπολοίπων μορφών ειδικών βλαβών της πορνείας. Κάνω αυτή τη δουλειά στο βιβλίο.

Είστε υπέρ του «μοντέλου ισότητας». Μπορείτε να μας πείτε περισσότερα για αυτήν την προσέγγιση και τα πλεονεκτήματά της;

Η προσέγγιση της ισότητας στην πορνεία είναι μια ασύμμετρη λύση σε ένα ασύμμετρο πρόβλημα. Αποποινικοποιεί πλήρως όσους βρίσκονται στην πορνεία, ενώ ποινικοποιεί τους αγοραστές, τους διακινητές και τους μαστροπούς. Όπως προαναφέρθηκε, αποτελεί το πρότυπο σε διάφορες χώρες και τη συνιστώμενη προσέγγιση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Περιλαμβάνει κοινωνική υποστήριξη για όσα άτομα επιθυμούν να βγουν από την πορνεία. Ήταν επιτυχής σε όσες δικαιοδοσίες υιοθετήθηκε, και οδηγεί στη μείωση του αριθμού των ανδρών που αγοράζουν σεξ σε συνδυασμό με δημόσια μηνύματα που τονίζουν τις βλάβες της πορνείας. Οι επικριτές του μοντέλου έχουν ισχυριστεί ότι στο βαθμό που στοχεύει στη μείωση της ζήτησης («πελάτες»), είναι κακό για τις γυναίκες στην πορνεία επειδή μειώνει τις ευκαιρίες τους να κερδίσουν χρήματα μέσω της πώλησης της εαυτής τους. Είναι ζωτικής σημασίας οποιαδήποτε υιοθέτηση του μοντέλου ισότητας να περιλαμβάνει σημαντικές μορφές κοινωνικής στήριξης (συμπεριλαμβανομένης της βοήθειας για τη στέγαση, τη φροντίδα των παιδιών, τη θεραπεία του εθισμού και την επαρκή χρηματοδότηση). Διερευνώ περαιτέρω και απαντώ στους κριτικούς στο βιβλίο μου *Debating Sex Work*.

Άλλοι θεωρητικοί έχουν προσφέρει τόσο ηθικούς όσο και εμπειρικούς λόγους υπέρ της πλήρους αποποινικοποίησης. Θεωρούν ότι πρέπει να σεβόμαστε τη σεξουαλική αυτονομία και τις επιλογές των ατόμων. Επιπλέον, αναφέροντας συχνά τη Νέα Ζηλανδία ως μελέτη περίπτωσης, υποστηρίζουν ότι η πλήρης αποποινικοποίηση οδηγεί σε λιγότερες βλάβες, καλύτερη υγεία και λιγότερη εμπορία. Τι απαντάτε σε αυτούς τους ισχυρισμούς;

Η Νέα Ζηλανδία δεν είναι στην πραγματικότητα περίπτωση πλήρους αποποινικοποίησης, καθώς έχει συγκεκριμένους νόμους για την πορνεία και ρυθμίζεται από το κράτος. Άρα, είναι μια «σχεδόν νομιμοποιημένη» προσέγγιση. Θα παροτρύνω όσα άτομα πιστεύουν τέτοιους ισχυρισμούς να διαβάσουν τις κυβερνητικές εκθέσεις καθώς και την Έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹. Απλά δεν είναι αλήθεια ότι υπάρχει λιγότερη βλάβη, καλύτερη υγεία και λιγότερη εμπορία ανθρώπων σε αποποινικοποιημένα πλαίσια. Για παράδειγμα, αρκετές σημαντικές οικονομικές μελέτες τεκμηριώνουν ότι όπου υπάρχουν νόμοι φιλικόι προς την πορνεία, υπό πλήρη αποποινικοποίηση ή νομιμοποίηση, η σεξουαλική εμπορία αυξάνεται δραματικά (Cho, Dreher, Neumayer, 2012). Αυτό βγάζει διαισθητικό νόημα: η μεγαλύτερη ζήτηση προκαλεί μεγαλύτερη προσφορά. Είναι απλώς ψευδές ότι η αποποινικοποίηση ή η νομιμοποίηση μειώνει την εμπορία ανθρώπων, η οποία γίνεται κατανοητή με τους στενούς όρους της πορνείας μέσω βίας, απάτης ή εξαναγκασμού².

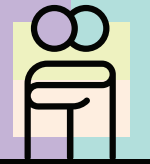
¹ Οι σύνδεσμοι περιλαμβάνονται παρακάτω.

² Τα ακόλουθα προέρχονται από το άρθρο στο Routledge Handbook of Sex and Equality, "An Equality Approach to Prostitution", Watson (2022).

Όπως σημειώνετε, ένας από τους βασικούς ισχυρισμούς των υπέρμαχων της αποποινικοποίησης ή της νομιμοποίησης είναι ότι η κρατική ρύθμιση της πορνείας θα βελτιώσει την υγεία και την ασφάλεια των ατόμων στην πορνεία. Ισχυρίζονται ότι τα κράτη μπορούν να ορίσουν υποχρεωτικές απαιτήσεις χρήσης προφυλακτικού, απαιτήσεις επαλήθευσης ορίου ηλικίας και να καταστήσουν τους οίκους ανοχής υπεύθυνους για την τήρηση των βασικών απαιτήσεων υγείας και ασφάλειας. Υπάρχουν δύο τρόποι αξιολόγησης αυτού του ισχυρισμού. Πρώτον, μπορούμε να διερευνήσουμε τα εμπειρικά γεγονότα: τα κράτη που έχουν αποποινικοποιήσει ή νομιμοποιήσει έχουν προστατεύσει αποτελεσματικά την υγεία και την ασφάλεια των ατόμων στην πορνεία (στο ίδιο επίπεδο με τα πρότυπα υγείας και ασφάλειας σε άλλους χώρους εργασίας); Δεύτερον, μπορούμε να αναρωτηθούμε αν το είδος της «εργασίας» που απαιτεί η πορνεία –όπως η σωματική επαφή με αγνώστους– είναι δυνατόν να συμφιλωθεί με τους προστατευτικούς κανόνες υγείας και ασφάλειας που είναι απαραίτητοι στο χώρο εργασίας.

Σε ό,τι αφορά τα εμπειρικά στοιχεία: Πρώτον, τα προφυλακτικά προστατεύουν μόνο λίγες από τις σεξουαλικά μεταδιδόμενες λοιμώξεις (ΣΜΝ) και τα ΣΜΝ είναι μόνο ένα σύνολο μολυσματικών ασθενειών που μεταδίδονται μέσω στενής σωματικής επαφής. Τα προφυλακτικά δεν προστατεύουν από όλα τα ΣΜΝ, συμπεριλαμβανομένου του HPV, της σύφιλης, του έρπητα και των ηβικών ψειρών, για παράδειγμα. Αυτά τα ΣΜΝ μπορούν να μεταδοθούν μόνο με σωματική επαφή, μέσω της επαφής των ερεθισμένων περιοχών. Τα προφυλακτικά καλύπτουν μόνο το πάνω μέρος ενός πέους και οι ερεθισμένες μεταδοτικές περιοχές μπορούν να εντοπιστούν αλλού. Επιπλέον, τα άτομα που απασχολούνται στην πορνεία έχουν μεγαλύτερη έκθεση και κίνδυνο σε άλλες μεταδοτικές ασθένειες, ορισμένες από τις οποίες δεν είναι πάντα προφανείς, όπως ο COVID-19 ή η ηπατίτιδα-Γ. Επιπλέον, ακόμη και όταν η χρήση προφυλακτικού επιβάλλεται από τον νόμο, πολλοί «πελάτες» προσπαθούν να διαπραγματευτούν σεξ χωρίς προφυλακτικό και όσο πιο ευάλωτο είναι το άτομο στην πορνεία (είτε λόγω έλλειψης νομίμων εγγράφων, είτε λόγω ηλικίας ή τρανς ταυτότητας κ.ά.), τόσο πιο πιθανό είναι να αποδεχτεί επικίνδυνα αιτήματα. Εκτός από τις ανησυχίες για τη γενική υγεία γνωρίζουμε ότι η βία είναι ενδημική στην πορνεία και η αποποινικοποίηση ή η νομιμοποίηση δεν ελαχιστοποιεί και δεν μπορεί να ελαχιστοποιήσει αποτελεσματικά τη βία ή τις απειλές βίας. Για παράδειγμα, στη Γερμανία, όπου η πορνεία είναι νόμιμη, μια κρατική μελέτη τεκμηριώνει ότι μετά τη νομιμοποίηση «το 92% των γυναικών που εργάζονταν στην πορνεία είχαν υποστεί σεξουαλική παρενόχληση, το 87% σωματική βία και το 59% σεξουαλική βία, ενώ το 41% είχε βιώσει βία στο πλαίσιο της εκτέλεσης σεξουαλικών υπηρεσιών» (German Report, p. 11).

Περαιτέρω, στη Νέα Ζηλανδία, ερευνητές που αξιολογούν τις επιπτώσεις της πλήρους αποποινικοποίησης αναφέρουν: «Η Έκθεση της αστυνομίας (KLPD) τόνισε ότι η νομιμοποίηση δεν είχε τερματίσει την κακοποίηση στην πορνεία. Η παρακολούθηση και η νομιμοποίηση δεν εξασφάλισαν ότι οι γυναίκες δεν εργάζονται υπό την απειλή εξαναγκασμού» (Outshoorn, 2012, p. 240). Επιπλέον, αναφέρουν, επικαλούμενοι την Έκθεση της αστυνομίας: «Είναι ψευδαίσθηση ότι έχει προκύψει ένας καθαρός και κανονικός τομέας» (ο.π.). Ως προς την εννοιολογική πτυχή: οι τυπικές απαιτήσεις υγείας και ασφάλειας στο πλαίσιο της εργασίας, όπως αντικατοπτρίζονται στις διεθνείς συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα και στους εγχώριους κανονισμούς για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, θεσμοθετούν οι εργαζόμενοι να απολαμβάνουν συνθήκες εργασίας «απαλλαγμένες από γνωστούς κινδύνους» ή προβλέπουν ότι αυτοί «έχουν το δικαίωμα να μην υποστούν βλάβη» κατά την εκτέλεση των κοινών καθηκόντων. Αυτές οι εκφράσεις αντικατοπτρίζουν την γενική ιδέα ότι οι συνθήκες εργασίας δεν πρέπει να θέτουν τους εργαζομένους σε καταστάσεις στις οποίες οι τελευταίοι διατρέχουν σοβαρούς κινδύνους υγείας. Αλλού, έχω υποστηρίξει ότι δεν είναι δυνατόν να εκτελεστούν τα «καθήκοντα» –οι σεξουαλικές πράξεις– που συνιστούν πορνεία ενώ προστατεύεται η υγεία και η ασφάλεια των εργαζόμενων ατόμων σύμφωνα με τα κοινά πρότυπα που απαιτούνται στο πλαίσιο της απασχόλησης. Για παράδειγμα, σε άλλα εργασιακά πλαίσια στα οποία η έκθεση σε παθογόνους παράγοντες που μεταδίδονται με το αίμα και άλλο βιολογικό υλικό αποτελεί κίνδυνο της εργασίας (όπως ιατρικά ή εργαστηριακά πλαίσια), απαιτείται εκτεταμένος εξοπλισμός ατομικής προστασίας (γάντια, μάσκες, ασπίδες ματιών ή προσώπου κ.λπ.) (Watson, 2015). Επιπλέον, υπάρχουν αυστηροί κανόνες που απαγορεύουν την «αναρρόφηση» ή «εισχώρηση από το στόμα» οποιουδήποτε τέτοιου υλικού. Έτσι, η εφαρμογή των κανόνων αυτών στο πλαίσιο της σεξεργασίας, ως κανόνων για τις απαιτήσεις υγείας και ασφάλειας, θα απαγόρευε, για παράδειγμα το στοματικό σεξ. Θα απέκλειε επίσης πολλές άλλες σεξουαλικές πράξεις, καθώς η επαφή που περιλαμβάνει έκθεση σε σωματικά υγρά, για παράδειγμα, δεν συνάδει με τα είδη εξοπλισμού ατομικής προστασίας που απαιτούνται σε άλλες μορφές απασχόλησης.

Προφανώς, οι υποστηρικτές της «σεξεργασίας» θα υποστήριζαν και υποστηρίζουν ως απάντηση ότι πρέπει να αναπτυχθούν συγκεκριμένα πρότυπα «σεξεργασίας». Στην πραγματικότητα, πολλές περιοχές στις οποίες η πορνεία είτε αποποινικοποιείται είτε νομιμοποιείται το έχουν ήδη κάνει, αναπτύσσοντας ειδικά εγχειρίδια επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας για τη «σεξεργασία». Αυτά τα εγχειρίδια λειτουργούν ως συστάσεις, όχι ως νομικοί (δεσμευτικοί) κανόνες. Προσφέρουν συστάσεις όπως η έρευνα των σωμάτων των πελατών με μαύρο φως για τον εντοπισμό πιθανών ανοιχτών πληγών που μπορεί να μεταδώσουν λοιμώξεις, η συχνή αλλαγή σεξουαλικών στάσεων, ώστε να μπορούν να

προσδιορίσουν οπτικά εάν ο πελάτης έχει αφαιρέσει το προφυλακτικό και το ντους μετά τη σεξουαλική δραστηριότητα για την αφαίρεση οποιουδήποτε δυνητικά μολυσματικού υλικού. Ίσως το πιο εκπληκτικό είναι ότι συνιστούν εκπαίδευση στις «δεξιότητες διαπραγμάτευσης ομήρων» για την αντιμετώπιση κακοποιητικών πελατών. Καθώς αυτά τα εγχειρίδια βασίζονται στην ιδέα ότι η σεξουαλική εργασία είναι αναπόφευκτη και πρέπει να επιτρέπεται νομικά, επικεντρώνονται στη «μείωση της βλάβης» (New Zealand OHSM; Sullivan, 2007).

Ωστόσο, οι τροποποιήσεις, και οι εξαιρέσεις, άλλων κοινών προτύπων υγείας και ασφάλειας που ισχύουν σε κάθε άλλο εργασιακό πλαίσιο αποκαλύπτουν απλώς ότι η θέση «η σεξουαλική εργασία είναι όπως κάθε άλλη μορφή εργασίας» είναι ψευδής. Τα άτομα στην πορνεία δεν απολαμβάνουν ούτε μπορούν να απολαμβάνουν παρόμοια επίπεδα προστασίας της υγείας και της ασφάλειας όπως σε όλες τις άλλες μορφές εργασίας. Έτσι, τα άτομα στην πορνεία, ακόμη και σε πλαίσια αποποινικοποίησης ή νομιμοποίησης, δεν απολαμβάνουν ίση προστασία ως «εργαζόμενα άτομα». Απαιτούνται πολύπλοκα συστήματα νομικών εξαιρέσεων, τα οποία επιτρέπουν κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια που δεν είναι ανεκτοί σε άλλα εργασιακά πλαίσια. Αυτό μας δείχνει ότι το σεξ είναι διαφορετικό από άλλες μορφές «εργασίας», ακόμη και άλλες μορφές εργασίας που περιλαμβάνουν τη χρήση του σώματός μας, και ότι οι λόγοι για εξαιρέσεις οφείλονται στην αντιμετώπιση των ατόμων στην πορνεία ως άνισων σε σχέση με τους υπόλοιπους εργαζόμενους (Davis, 2015).

Πρόσφατα επιμεληθήκατε το *Routledge Handbook of Philosophy of Sex and Sexuality*. Το εγχειρίδιο κάλυψε ένα ευρύ φάσμα σύγχρονων ζητημάτων πολιτικής που εκτείνονται από την πολυγαμία (plural marriage) έως την ηθική των ανθρωποειδών ρομπότ σεξ. Πιστεύετε ότι οι φιλόσοφοι πρέπει να προσπαθήσουν να απομακρυνθούν από την παραδοσιακή «ιδανική θεωρία» και να ασχοληθούν με απτά προβλήματα και κοινωνικά κινήματα;

Δεν νομίζω ότι η «ιδανική θεωρία» και η «μη ιδανική θεωρία» πρέπει να είναι σε ανταγωνισμό ή αμοιβαία αποκλειόμενες, υπάρχει ένας ρόλος για την καθεμία. Ωστόσο, όταν πρόκειται να θεωρητικοποιήσουμε τι πρέπει να κάνουμε για ορισμένα από τα πιο πιεστικά προβλήματα των ανθρωπιστικών επιστημών, συμπεριλαμβανομένης της ανισότητας των φύλων, πιστεύω ότι είναι απαραίτητη μια μη ιδανική προσέγγιση. Πρώτον, νομίζω ότι κάνουμε ένα μεγάλο λάθος αφαιρώντας από την υλική πραγματικότητα τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν οι πρακτικές ανισότητας, καθιστώντας τις έτσι αφηρημένα ερωτήματα για το αν είναι λάθος εν γένει. Ο τρόπος με τον οποίο αυτό συμβαίνει στις συζητήσεις για την πορνεία είναι μια προσέγγιση η οποία αναρωτιέται αν υπάρχει κάτι «λάθος»

με την αγορά και την πώληση σεξ. Αλλά η υποβολή αυτού του ερωτήματος αποκλειστικά με αυτόν τον τρόπο ξεφεύγει από τις υλικές πραγματικότητες που διέπουν την πρακτική και από το γεγονός ότι οι γυναίκες, ή άλλες ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, επηρεάζονται κυρίως από αυτές τις πρακτικές. Πρέπει να θεωρητικολογήσουμε τέτοιες πρακτικές από τα κάτω, ρωτώντας: Ποια άτομα είναι εκεί; Γιατί είναι εκεί; Τι συμβαίνει σε αυτά τα άτομα εκεί; Ποιοι ωφελούνται; Ποια άτομα βλάπτονται και πώς; Δηλαδή να δημιουργήσουμε μια «μη ιδανική θεωρία».

Links

“A Guide to Occupational Health and Safety in the New Zealand Sex Industry,” Published by the Occupational Safety and Health Service, Department of Labour, New Zealand, June 2004, <http://www.worksafe.govt.nz/worksafe/information-guidance/all-guidance-items/sex-industry-a-guide-to-occupational-health-and-safety-in-the-new-zealand/sex-industry.pdf>

Davis, Adrienne D. 2015. “Regulating Sex Work: Erotic Assimilationism, Erotic Exceptionalism, and the Challenge of Intimate Labor,” *California Law Review*, Vol. 105, No. 5: 1195–1275.

EU Parliament Report: “Sexual Exploitation and Prostitution and its impact on gender equality,” The Policy Department on Citizen’s Rights and Constitutional Affairs for the European Parliament, completed in January 2014, [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2014/493040/IPOL-FEMM_ET\(2014\)493040_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2014/493040/IPOL-FEMM_ET(2014)493040_EN.pdf).

German Report: “Report by the Federal Government on the Impact of the Act Regulating the Legal Situation of Prostitutes (Prostitution Act),” Federal Ministry for Family Affairs, Senior Citizens, Women and Youth, German Government, <https://www.bmfsfj.de/blob/93346/f81fb6d56073e3a0a80c442439b6495e/bericht-der-br-zum-prostg-englisch-data.pdf>

Jakobsson, Niklas and Andreas Kotsadam. 2013. “The Law and Economics of International Sex Slavery: Prostitution Laws and Trafficking for Sexual Exploitation,” *European Journal of Law and Economics*, Vol. 35: 87–107.

Outshoorn, Joyce. 2012. “Policy Change in Prostitution in the Netherlands: from Legalization to Strict Control,” *Sexuality Research and Social Policy*, Vol. 9: 233–243.

Seo-Young Cho, Axel Dreher, and Eric Neumayer. 2013. “Does Legalized Prostitution Increase Human Trafficking?” *World Development*, Vol. 41, No. 1: 67–82. http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1986065

Van Der Veen, Anuska and Goiran, Nick. 2014. “The Inherent Failure of Current Occupational Health and Safety Legislation in Prostitution,” *Curtin Law and Taxation Review*, <http://nickgoiran.com.au/wp-content/uploads/2014/12/The-Inherent-Failure-of-Current-OHS-Legislation-in-Prostitution.pdf>

Watson, Lori. 2019. “The State of the Question: Philosophical Debates about Prostitution,” *Southern Journal of Philosophy*, Vol. 57, No. 2: 165–193.

———. 2015. “Why Sex Work Isn’t Work,” *Logos: A Journal of Modern Society and Culture*, Vol. 14, No. 1, <http://logosjournal.com/2014/watson/>

Watson, Lori and Jessica Flannigan. 2019. *Debating Sex Work*. New York: Oxford University Press.

ΕΝΑ
Ινστιτούτο
Εναλλακτικών
Πολιτικών

ΕΝΑ Ινστιτούτο
Εναλλακτικών Πολιτικών
Ζαλοκώστα 8, 106 71 Αθήνα,
+30 210 364 7912

info@enainstitute.org
www.enainstitute.org

